

**Tamanut ammasumik tusarniaanerup
ingerlanera
aamma**

Inuiaqatigiinni ajornartorsiutit

**Den offentlige høringsfase
og
Samfundsmæssige problemstillinger**

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu
Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked

November, 2013

A photograph of a small, green and white tent-like structure with a white door, situated on a rocky, mountainous landscape. The structure is covered in a white tarp on the left side. In the background, there are green hills, a body of water, and mountains under a cloudy sky.

Paasisimasassat

- Tusarniaanerup ingerlanera
- Suleqatigiit pingasut isumaqatigiissutaat (IBA)
- Inuiaqatigiinni ajornartorsiutit

Overblik

- Høringsprocessen
- Trepartsaftalen (IBA)
- Samfundsmæssige problemstillinger

Tusarniaanerp ingleranera

- Tusarniaanermut piffissaq minnerpaamik sapaatit akunneri 8-it
- Tamanut ammasumik tusarniaaneq 2. decembari 2013 tungaanut ingerlassaaq
- Tusarniaanermut najoqqutassat (VSB+VVM) + ilanngussat attuumassuteqartut Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl takuneqarsinnaapput
- Najoqqutassat kalaallisuujuullutillu danskisuujuupput

Høringsprocessen

- Høringsperioden er minimum 8 uger
- Den offentlige høringsproces løber frem til 2. december 2013.
- Høringsmateriale (VSB+VVM) + relevante bilag kan findes på Selvstyrets høringsportal www.naalakkersuisut.gl
- Materialet er på grønlandsk og dansk

Tusarniaanerp ingleranera Høringsprocessen

- Allakkatigut tusarniaanermut akissuteqaatit bmp@nanoq.gl-imut 2. december tikillugu nassiunneqarsinnaapput
 - Tamanut ammasumik tusarniaalluni ataatsimiititsinernit oqaluinnarluni oqaaseqaatit allattorneqassapput
 - Allakkatigut oqaluinnarlunilu oqaaseqaatit tamarmik tamatum kingorna ingerlatseqatigiiffimmut ingerlateqqinneqassapput
-
- Skriftlige høringssvar kan fremsendes til bmp@nanoq.gl indtil 2. december.
 - Mundtlige kommentarer fra de offentlige høringsmøder bliver nedskrevet.
 - Alle skriftlige og mundtlige kommentarer vil efterfølgende blive videreformidlet til selskabet.

Suliap siunissami ingerlanissaa

Processen fremadrettet

- Ingerlatseqatigiiffiup tamatuma kingorna oqaaseqaatit taakkua sumunnarfississavai aammalu siunnersuutit, oqaaseqaatit isummersuutillu qanoq sumunnarfissineqassanersut isummerfigissallugu
- Siunnersuutit isummersuutillu ilanngunneqanngippata tamanna tunngavilersorneqassaaq
- Apeqqutit akissutillu tamarmik itisiliilluni nalunaarusiami tamatuma kingorna tamanut saqqummiunneqartussami ilanngunneqassapput
- Selskabet skal herefter adressere disse kommentarer og tage stilling til, hvordan forslag, kommentarer og meninger skal adresseres.
- Hvis forslag og meninger ikke medtages, skal dette begrundes.
- Alle spørgsmål og svar indsættes i en hvidbog som efterfølgende bliver offentliggjort.

Itisiliilluni nalunaarusiaq

Hvidbogen

Innuttaasunit
soqutigisaqartunillu
tusarniaanermut
akissuteqaatit
apeqqutillu

Høringssvar og
spørgsmål fra borgere
og interessenter

Innuttaasut
apeqqutaannut
ingerlatseqatigiiffimmit
oqartussaasuniillu
akissuteqaatit

Besvarelse fra selskabet
og myndighederne
på borgernes spørgsmål

Apeqqutit taakkua VSB-
imi + VVM-imi sumi
sumiiffissarsineqarnersut
aalajangersimasumik
innersuussutit

Konkret henvisning til
hvor disse
problemstillinger bliver
adresseret i VSB + VVM

Suliap siunissami ingerlanissaa

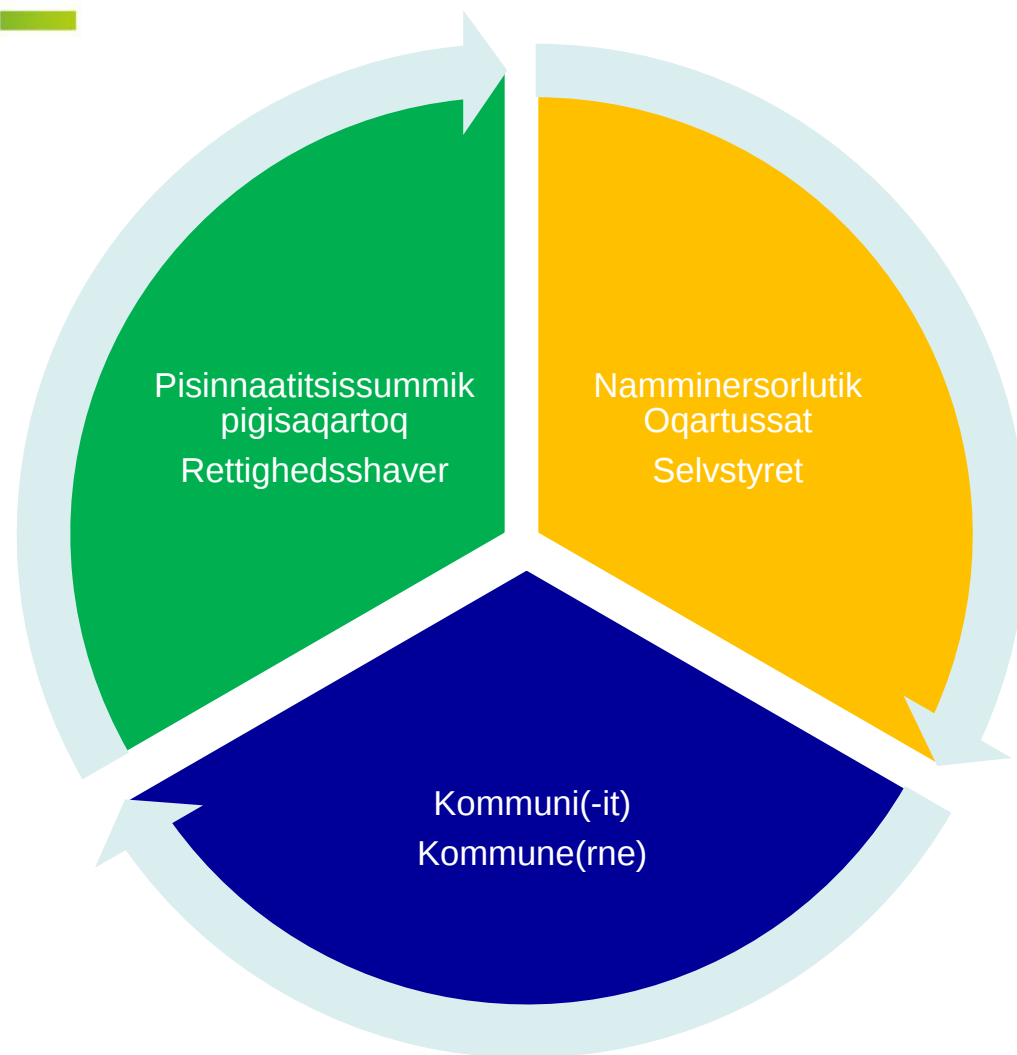
Processen fremadrettet

- Ingerlatseqatigiiffiup avatangiisinut (VVM) aamma inuiaqatigiinnut tunngatillugu (VSB) nalunaarusiatik nutartissavaat taakkualu Naalakkersuisunut tunniunneqassapput
- Oqartussaasut akuersissutini aamma akuersissuteqarnernik suliassamut aalajangersimalluinnartumut piumasaqaatitaqartunik suliaqassapput
- Tamatuma kingorna suliassaq akuerineqassanersoq Naalakkersuisut aalajangiissapput
- Selskabet opdaterer deres miljø- (VVM) og samfundsrelaterede (VSB) rapporter og disse overdrages til Naalakkersuisut
- Myndighederne udarbejder tilladelser og godkendelser med projektspecifikke krav
- Naalakkersuisut beslutter herefter om projektet skal godkendes

Suleqatigiit pingasut isumaqatigiissutaat (IBA)

Trepartsaftale (IBA)

- Pisinnaatitsissummik pigisaqartup, kommunip Namminersorlutillu Oqartussat akornanni suleqatigiit isumaqatigiissutaannut isumaqatiginninniarnert ingerlanneqassapput
- Soqutigisaqartut tamarmik suliap ingerlanerani ingerlaavartumik peqataatinneqassapput
- Isumaqatigiissut suliassap inaarutaasumik akuerineqarnissaa sioqqullugu naammassillugu isumaqatiginninniutigineqassaaq
- Der skal gennemføres trepartsforhandlinger mellem rettighedshaver, kommunen og selvstyret.
- Andre interessenter vil løbende blive inddraget i processen
- Aftalen vil blive færdigforhandlet før endelig godkendelse af projektet

Suleqatigiit pingasut isumaqatigiissutaat (IBA)

Trepartsaftale (IBA)

- IBA aftalen kan betragtes som et værktøj for selskaberne til at udføre de tiltag som er blevet beskrevet i VSB rapporten.
- IBA er en aftale hvor konkrete kvantitative mål opstilles for eksempelvis:
 - Grønlandsk arbejdskraft
 - Grønlandske virksomheder
 - Grønlandske leverancer
 - Uddannelsesinitiativer
- Evaluering foretages løbende, ligesom nye mål justeres årligt.
- Indholdet i en IBA-aftale er forskelligt alt efter om det er til en 3 mdr. offshore olieefterforskningsboring eller 15 års minedrift.
- IBA-mut isumaqatigiissut ingerlatseqatigiiffiup suliniutinik VSB-mut nalunaarusiami nassuiarneqartunik ingerlatsinissamut sakkussaattut isigineqarsinnaavoq
- IBA isumaqatigiissutaavoq anguniakkanik aalajangersimasunik annertussusilikkanik allattuiffiusoq assersuutigalugu
 - Sulisussat nunaqavissut
 - Suliffeqarfiit nunaqavissut
 - Kalaallinit pilersuutaasut
 - Ilinniartitaanermut suliniutit
- Nalilersuineq ingerlaavartumik pisassaaq taamatullu ukiut tamaasa anguniakkat nutaat iluarsineqartassapput
- IBA-mut isumaqatigiissutip imarisai qaammatini pingasuni sinerissap avataani uuliasiorluni misissuinermi qillerinermut imaluunniit ukiuni 15- ini aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermut tunngatinneqarnersoq apeqqutaalluni assigiissanngillat

Suleqatigiit pingasut isumaqatigiissutaat (IBA)

Trepartsaftale (IBA)

Killiffik – piffissamut tunngatillugu

Status – tidsperspektiv

Aktiviteter	2013		2014				2015				2016				2017				Suliassat
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Indgivelse af ansøgning	■																		Qinnuteqaat tunniunneqarpoq
Forelæggelse for regeringen / offentlig høring/IBA-proces		■	■																Namminersorlutik Oqartussanit suliarineqarnera/ innuttaasunut tusamiaaneri/Sunniutitut Iluaqutinullu Atatillugu Isumaqatigiissutip suliarineqarnera
Godkendelse fra Naalakkersuisut (den grønlandske regering)				■															Naalakkersuisunit akuersineq
1. Finansiering					■	■	■												1. Aningaasaliineq
2. Yderligere forundersøgelser og efterforskning					■	■	■												2. Misissuinerit suli allat
Detaljeret design § 86								■	■	■									Ilusilersuineq annikitsortai ilanngullugit §86
Opstart af bygge- og anlægsarbejder										■	■	■	■	■	■	■	■		Sanaartomerup aallartinneqarnera
Forventet produktion																		■	Tunisassiulemissamik naatsorsuussineq

Kalaallinik peqataatitsinissamut tunngatillugu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi (§ 18) immikkut salliusussaatsineq

Særlig præference stilling i råstofloven (§ 18) vedrørende grønlandsk inddragelse

Sulisussat
nunaqavissut

Grønlandsk
arbejdskraft

Suliffeqarfiit
nunaqavissut
aamma pilersuinerit

Grønlandske
virksomheder og
leverancer

Kalaallit Nunaanni
suliareqqiineq

Forarbejdning i
Grønland

Inuiaqatigiinni ajornartorsiutit

Samfundsmæssige problemstillinger

- Såfremt der gives politisk tilladelse til placering af et kemisk oparbejdningsanlæg uden for Grønland, vil antallet af arbejdspladser ved minen i Grønland ligge på niveauet 80.
- Antallet af arbejdspladser ved det kemiske anlæg (eksempelvis i Danmark) forventes at ligge på ca. det dobbelte.
- Hvis oparbejdningsanlægget placeres uden for Grønland, vil hovedparten af jobbene således blive placeret i Danmark/udlandet, ligesom hovedparten af lønskatterne vil tilfalde et andet land.
- Akuutissanik uumaatsunik atuilluni suliareqqiisarfiup Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarnissaa politikikkut akuerineqassappat Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfimmi suliffissat 80-inik amerlassuseqassapput.
- Akuutissanik uummaatsunik atuilluni suliareqqiisarfimmi (soorlu Danmarkimi) suliffissat amerlassusaat marloriaataasa missaanniissasut naatsorsuutigineqarpoq.
- Taamaalilluni suliareqqiisarfik Kalaallit Nunaata avataani inissinneqassappat suliffissat amerlanersaat Danmarkimi/nunani allani inissinneqassapput, taamatullu akissarsianit akileraarutit amerlanersaat nunamut allamut tussallutik.

Akuutissanik uumaatsunik atuilluni Kalaallit Nunaanni suliareqqiisarfik!

Kemisk forarbejdningsanlæg i Grønland!

- Grønland står derfor overfor en beslutning om, hvorvidt der skal bygges et nyt kemisk forarbejdningsanlæg i Grønland eller i udlandet.
- Da det er et krav i råstofloven at et oparbejdningsanlæg som udgangspunkt skal placeres i Grønland, skal det vurderes, om der skal dispenseres for reglen.
- Forudsætningerne ved udgiftsforskellene skal analyseres nærmere inden der træffes politisk beslutning.
- Taamaattumik Kalaallit Nunaanni imaluunniit nunani allani akuutissanik uumaatsunik atuilluni suliareqqiisarfimmik nutaamik sanasoqassanersoq pillugu aalajangiinissaq Kalaallit Nunaanni pisussanngorpoq
- Suliareqqiisarfik aallaaviatigut Kalaallit Nunaanni inissinneqassasoq aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi piumasaqaataammat, maleruagassamik saneqqutsinissamut immikkut akuersisoqassanersoq naliliisoqassaaq
- Politikikkut aalajangiisoqartinnagu aningaasartuutit assigiinngissutaanni tunngaviusut erseqqinnerusumik misissoqqissaarneqassapput.

Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni pissutsit (akileraarutit)

Socioøkonomiske forhold (skatter)

Skatter og afgifter

- Ifølge Tanbreez forventes der en samlet selskabsbeskatning på 1.021 mio. DKK i projektets levetid.
- Der forventes samlet indkomstskat i anlægsfasen (2 år) på ca. 26 mio. DKK
- Der forventes samlet indkomstskat i driftsfasen (10 år) på ca. 128 mio. DKK.
- Selskabet forventer derudover en multiplikatoreffekt for beskæftigelsen på ca. 30 %, hvilket vurderes til at være ca. 47 mio. DKK.
- I alt forventes samlede indtægter til samfundet på 1.222 mio. DKK fordelt over 12 år.

Akileraarutit akitsuutillu

- Tanbreez naapertorlugu suliassap ingerlanneqarfiani tamakkiisumik 1.021 mio. DKK-nik ingerlatseqatigiiffimmut akileraarusiisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.
- Sanaartornerup nalaani (ukiuni marlunni) tamakkiisumik aningaasarsianit akileraarutit 26 mio. DKK-t missaanniissasut naatsorsuutigineqarpoq.
- Ingerlatsinerup nalaani (ukiuni qulini) tamakkiisumik aningaasarsianit akileraarutit 128 mio. DKK-t missaanniissasut naatsorsuutigineqarpoq.
- Tamatuma saniatigut 30 %-it missaannik suliffissaqartitsinermut annertusaasutut sunniut ingerlatseqatigiiffiup naatsorsuutigaa, tamannalu 47 mio. DKK-t missaannut nalilerneqarpoq.
- Inuiaqatigiinnut tamakkiisumik isertitat ukiunut 12-inut agguataarlugit katillugit 1.222 mio. DKK-unissaat naatsorsuutigineqarput.

Siunissami suliassap ingerlanissaa

Processen fremadrettet

- Når høringsperioden slutter 2. december 2013, igangsættes en række processer.
- Udarbejdelse af udnyttelsestilladelse og tekniske godkendelser, samt nedlukningsplan.
- Afklaring vedrørende placering af kemisk oparbejdningsanlæg.
- Drøftelser med selskabet omkring skatter/royalty.
- IBA forhandlinger, hvor Kommune Kujalleq vil blive inddraget i trepartsforhandlingerne.
- 2. december 2013-imi tusarniaaneq naammassippat suliassat ingerlasussat arlallit aallartisarneqassapput.
- Piiaanissamut akuersissummik aamma teknikkikkut akuersissutunik, kiisalu matusinissamut pilersaarummik suliaqarnerit
- Akuutissanik uumaatsunik atuilluni suliareqqiisarfiup inissinneqarfissaanut tunngatillugu paasisaqarnissaq
- Akileraarutitut/royaltymut tunngatillugu ingerlatseqatigiiffimmik oqaloqatiginninnerit
- IBA-mut isumaqatiginninniarnert, suleqatigiit pingasut isumaqatiginninniarnertini Kommune Kujalleq akuutinneqassalluni.

Qujanaq
tusarnaarassi

-

Mange tak for
opmærksomheden